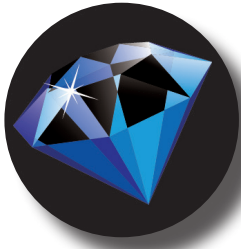
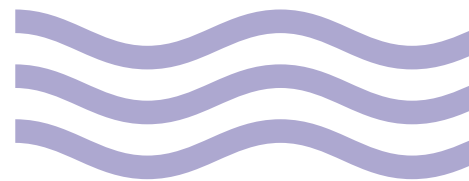
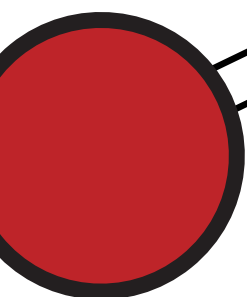

Marraskuu 2016

**YHDESSÄ KOHTI
YHDENVERTAISTA JA
ESTEETÖNTÄ SUOMEA**

Mitä invalidiliiton strategia tarkoittaa jäsenyhdistysten toiminnassa?

Invalidiliiton strategiaan on kirjoitettu koko Invalidiliitolle yhteinen tulevaisuuden näky vuosille 2015 - 2020. Invalidiliiton toimintaa ovat järjestötoiminta, koulutus, asuminen sekä kuntoutus. Strategian tekemiseen on osallistunut vapaaehtoistoimijoita ja henkilöstöä. Liittovaltuusto hyväksyi strategian keväällä 2014.

Liiton strategia ohjaa myös jäsenyhdistysten toimintaa. Tämän vihkosen avulla voitte pohtia, mitä liiton strategiset tavoitteet ja arvot tarkoittavat oman yhdistyksenne toiminnassa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Sosiaali- ja terveydenhuollossa, kuntarakenteissa ja toiminnan rahoituksessa tapahtuvat muutokset voivat tarkoittaa sekä julkisiin palveluihin että järjestöjen toiminnan tukemiseen käytettävän rahamäärän radikaalia pienenemistä. Tämä voi johtaa palveluiden laadun heikkenemiseen sekä järjestöjen toimintaedellytysten kaventumiseen. Muutokset voivat myös mutkistaa kunnallista demokratiaa ja päätöksentekoa.

Fyysisesti vammaisten ja toimintakyvyltään erilaisten ihmisten palveluiden saatavuus pitää turvata eri keinoin, jotta estetään eriarvoistuminen ja muutosten negatiivinen vaikutus heihin. Tämä tarkoittaa myös toiminnan uudelleentarkastelua ja tarvittavien muutosten tekemistä Invalidiliiton ja sen jäsenyhdistysten toiminnassa.

TEHTÄVÄ

Tehtävän tavoite: Ymmärtää strategian merkitys muutoksessa.

Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Minkälaisia muutoksia olette havainneet yhdistyksenne toimintaympäristössä?
- Miten olette reagoineet muutoksiin?

TOIMINNAN PERUSTA

Invalidiliiton toiminnan perusta on YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista. Sopimuksen tarkoituksena on edistää, suojella ja taata kaikille vammaisille henkilöille täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti kaikki ihmisoikeudet ja perusvapaudet sekä edistää vammaisten synnynnäisen arvon kunnioittamista.

Sopimuksessa täsmennetään, avataan ja selitetään aiemmissa ihmisoikeussopimuksissa olleita oikeuksia vammaisten henkilöiden näkökulmasta. YK:n vammaisten henkilöiden ihmisoikeussopimus on yksi askel kohti yhdenvertaisempaa maailmaa. Se on työkalu vammaisten oikeuksien toteuttamiseksi.

*Voit tutustua
YK:n sopimukseen Invalidiliiton
verkkokurssilla tai Invalidiliiton
YK:n sopimus käyttöön!
-käsikirjan avulla.*

TOIMINTA-AJATUS, VISIO JA STRATEGISET TAVOITTEET

Toiminnan perustan päälle rakentuvat Invalidiliiton toiminta-ajatus ja neljä strategista tavoitetta kohti visiota. Visio on tulevaisuuden tavoite- ja tahtotila.

Invalidiliiton toiminta-ajatus on edistää ja kehittää fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja elää täysipainoista elämää. Toiminta-ajatus eli toiminnan tarkoitus on kirjattu liiton ja yhdistyksen sääntöihin.

TEHTÄVÄ

Tehtävän tavoite:

Ymmärtää yhdistyksen toiminta-ajatuksen merkitys yhdistyksen toiminnassa.

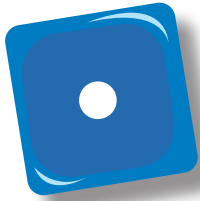
Tutustukaa yhdistyksenne ja liiton toiminta-ajatuksen ja keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Mikä on yhdistyksenne toiminta-ajatus? Mitkä ovat yhtymäkohdat liiton toiminta-ajatuksen kanssa?
- Miten toiminta-ajatus näkyy yhdistyksenne arjessa?
- Miksi on tärkeää keskustella toiminta-ajatuksista?

Invalidiliiton visiona on **yhdenvertainen ja esteetön Suomi**. Haluamme saavuttaa sen olemalla kaikille avoin vammaisjärjestö, arvostetuin esteettömyyden asiantuntija ja asiakasryhmiemme halutuin palveluiden tuottaja. Näemme asiakkaidemme tarpeet kokonaisvaltaisesti ja siksi olemme rakentamassa kattavia palveluketjuja, jotka tukevat vammaisia ihmisiä elämän eri vaiheissa.

Strateginen tavoite 1: Kaikille avoin vammaisjärjestö

Tarjoamme osallistumisen mahdollisuuksia ja palveluita fyysisesti vammaisille ja toimintakyvyltään erilaisille henkilöille, mutta myös heidän läheisilleen sekä liiton toiminta-ajatuksen jakaville kansalaisille ja asiantuntijoille. Toivotamme tervetulleeksi mukaan toimintaan kaikki, jotka haluavat edistää vammaisten asemaa ja yhteiskunnan esteettömyyttä.

Huomioimme myös erityisesti lapset ja nuoret sekä heidän erilaiset tapansa osallistua ja olla vuorovaikutuksessa.

Teemme kansainvälistä yhteistyötä asioissa, jotka edistävät liiton toiminta-ajatuksen toteutumista. Kansainvälistä yhteisvastuuta toteutetaan kehitysyhteistyöhankkeissa. Haluamme edistää monikulttuurisuutta myös Suomessa.

TEHTÄVÄ

Tehtävän tavoite: Pohtia jäsenyyden avaamisen merkitystä sekä keskustella, mitä toimintaa yhdistyksillä on tällä hetkellä eri kohderyhmille.

Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Mitä hyötyjä/haasteita tavoite kaikille avoimesta vammaisjärjestöstä tuo yhdistykseen?
- Miten yhdistyksenne huomioi eri-ikäiset toimijat?
- Miten yhdistyksenne huomioi lapset, nuoret, omaiset ja läheiset sekä maahanmuuttajat? Minkälaista toimintaa yhdistyksellänne on heille?
- Minkälaista vapaaehtoistoimintaa yhdistyksellänne on omaisille, läheisille ja muille liiton toiminta-ajatuksen jakaville?

Jäsenyyden avaaminen edellyttää Invalidiliiton ja yhdistysten mallisääntöjen muutosta. Liittovaltuusto hyväksyi liiton sääntömuutoksen ja yhdistyksen kokous hyväksyy yhdistyksen sääntömuutoksen.

Hyödynnä Vammaisuus yhdistää yli rajojen – vinkkejä monikulttuuriseen yhdistystoimintaan -opasta yhdistyksesi toiminnassa!

Strateginen tavoite 2: Esteettömyyden arvostetuin asiantuntija

Invalidiliitto edistää esteettömyyttä laaja-alaisesti, niin että siihen kuuluvat rakennetun ympäristön, liikkumisen ja kommunikaation esteet, sekä asenteet. Tavoittemme on, että esteettömyys ymmärretään kaikkia kansalaisia hyödyttävänä laatu- ja turvallisuustekijänä.

Invalidiliitto on vaatinut esteettömyysmääräysten tiukentamista ja niiden sanktioimista.

TEHTÄVÄ

Tehtävän tavoite: Ymmärtää oman toiminnan ja toimitilojen esteettömyyden tärkeys sekä arvioida yhdistyksen edellytyksiä toimia esteettömyyden edistäjänä.

Arvioikaa yhdistyksenne toimitilojen ja toiminnan esteettömyyttä koskien seuraavia väittämiä asteikolla 1-5 ja perustelkaa vastauksenne.
1 = ei lainkaan, 5 = toteutuu täysin.

Yhdistyksemme toimitilat/Käyttämämme toimitilat ovat esteettömät.

1 2 3 4 5

Yhdistyksemme toimintaan osallistuminen on kaikille helppoa (esim. pyörätuolia käyttävä henkilö voi osallistua kaikkeen toimintaan ilman erityisiä järjestelyjä).

1 2 3 4 5

Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Miten edistätte omien toimitilojenne esteettömyyttä?
- Miten yhdistyksenne edistää esteettömyyttä omalla toimialueellaan?
- Minkälaista asiantuntemusta yhdistyksellänne on toimia esteettömyyden edistäjänä omalla toimialueellaan?

*Tietoa esteettömyydestä saa esteeton.fi -sivuilta.
Muista myös Pieni esteettömyysopas ja esteettömän yleisötilaisuuden ja tapahtuman järjestämisen tarkastuslista.*

Strateginen tavoite 3: Kattavimmat palveluketjut

Rakennamme palveluketjuja, jotka hyödyttävät fyysisesti vammaisia ja toimintakyvyltään erilaisia ihmisiä elämänkaaren eri vaiheissa, vauvasta vaariin. Hyödynnämme Invalidiliiton kuntoutus-, koulutus- ja asumispalveluiden sekä järjestötoiminnan laajaa osaamista palveluketjujen kehittämisessä. Haluamme auttaa vammaista ihmistä löytämään itselleen sopivimmat ja kattavimmat palvelukokonaisuudet.

Yhdistykselle luonteva osa palveluketjua lienee vertaistoiminta.

TEHTÄVÄ

Tehtävän tavoite: Ymmärtää yhdistyksen rooli osana liiton palveluketjua.

Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Minkälaisia vertaisryhmiä tai vertaistukitoimintaa yhdistyksellänne on?
- Mitä palveluita yhdistyksellänne on?
- Mikä yhdistyksenne rooli voisi olla palveluketjujen kehittämisessä?

.....

.....

.....

.....

Järjestötoiminnan palveluita ovat mm. järjestötyön suunnittelijoiden tuki, järjestökoulutus, työllisyyspalvelut ja neuvontapalvelut.

Strateginen tavoite 4: Halutuin palveluiden tuottaja

Tavoitteenamme on olla asiakkaiden halutuin palveluiden tuottaja. Hyödynnämme vammaisten ihmisten ideoita ja ajatuksia palveluidemme kehittämässä. Tarjoamme palveluja ja palvelukokonaisuuksia, joiden avulla fyysisesti vammaisilla ihmisillä on yhdenvertainen mahdollisuus liikkua, elää ja osallistua elämän eri vaiheissa.

Invalidiliitto haluaa olla mukana vahvistamassa harvinaisten sairausryhmien hoitoa ja kuntoutusta sekä vertaistuen mahdollisuuksia.

Invalidiliiton asumispalvelut Oy – Validia Asuminen tuottaa asumispalveluita ja kotiin vietäviä palveluja vammaisille ja vanhuksille. Invalidiliiton Kuntoutus Oy tuottaa monipuolista kuntoutusta eri kohderyhmille. Validia Ammattiopisto tarjoaa ammatillista erityisopetusta sekä valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta.

Tehtävän tavoite: Tutustua liiton palvelutoimintaan. Keskustella mahdollisesta yhteistyöstä harvinaisten yhdistysten toiminnan kanssa.

Arvioikaan kuinka hyvin tunnette Invalidiliiton palvelutoimintaa asteikolla 1-5 ja perustelkaa vastauksenne. 1 = ei lainkaan, 5 = erittäin hyvin.

Tunnetko liiton palvelutoimintaa

1 2 3 4 5

Keskustelkaa seuraavista kysymyksistä:

- Miten yhdistys on jakanut tietoa liiton palvelutoiminnasta?
- Mikä yhdistyksenne rooli voisi olla palvelujen kehittämässä?
- Miten yhdistyksenne voi olla mukana edistämässä harvinaisten yhdistysten jäsenten vertaistuen mahdollisuuksia?

Sairaus tai vamma määritellään harvinaiseksi, kun sen esiintyvyys väestössä on korkeintaan 2700. Invalidiliiton Harvinaiset-yksikkö toimii Lahdessa.

ARVOT

Arvot ovat Invalidiliiton toimintaa ohjaavia periaatteita. Nämä periaatteet näkyvät kaikessa toiminnassa ja palveluissa.

Arvot opitaan elämän varrella: kotona, koulussa, työssä ja harrastuksissa. Arvot ohjaavat ihmistä kaikkialla missä hän toimii. Arvojen ilmeneminen on yksilötasolla usein alitajuisia: harvoin päätämme etukäteen, minkä arvon pohjalta toimimme. Arvot saavat ilmiänsä puheena tai toimintana ja vaikuttavat samalla käyttäytymiseen ja vuorovaikutukseen.

Myös jokaisella yhteisöllä on oma arvomaailmansa. Yhdistystoiminnan taustalla on yleensä vahva arvopohja ja niissä toimivien ihmisten on helppo jakaa yhteisön arvot.

Tehtävän tavoite: Vahvistaa yhteistä arvomaailmaa. Pohtia, miten Invalidiliiton arvot näkyvät yhdistysten toiminnassa eli mitä ne tarkoittavat yhdistyksen arjessa.

Ihmisarvo:

Arvostamme ja kunnioitamme jokaista ihmistä. Huomioimme toiminnassamme sekä palveluissamme sen, että jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua, toimia ja vaikuttaa omista lähtökohdistaan käsin.

TEHTÄVÄ

- Onko yhdistyksenne toimintaan osallistuminen mahdollista kaikille esim. vamman vaikeusasteesta riippumatta?
- Miten jäsenten arvostaminen näkyy yhdistyksessänne?
- Miten muutoin arvo näyttäytyy yhdistyksenne arjessa?

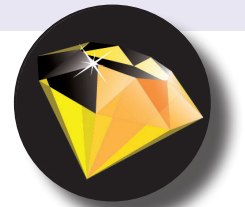

Luotettavuus:

Olemme luotettava yhteistyökumppani ja täytämme jäsenille, asiakkaille, työtovereille ja muille yhteistyötahoille antamamme lupaukset. Teemme työtä sitoutuneesti ja asiantuntevasti jäsenten ja asiakkaiden kanssa vuorovaikutuksessa. Olemme luotettava työnantaja.

TEHTÄVÄ

- Mikä on yhdistyksenne lupaus jäsenistölle?
- Onko yhdistyksessänne/hallituksessanne yhteisesti sovittuja toimintatapoja? Sitoudutaanko niihin?
- Miten hallituksen ja jäsenten välinen vuorovaikutus on varmistettu?
- Miten muutoin arvo näyttäytyy yhdistyksenne arjessa?

Rohkeus:

Tuomme rohkeasti esiin asiantuntemuksemme ja herätämme yhteiskunnallista keskustelua yhdenvertaisuuden ja esteettömyyden puolesta. Olemme herkkiä aistimaan muutoksia ja tartumme haasteisiin nopeasti. Toimimme ennakkoluulottomasti erilaisissa verkostoissa. Opimme virheistämme.

TEHTÄVÄ

- Miten yhdistyksenne puuttuu havaitsemiinsa epäkohtiin vammaisten ihmisten arjessa?
- Keiden kanssa teette yhteistyötä?
- Sallitaanko yhdistyksessänne myös virheet? Miten virheisiin suhtaudutaan?
- Miten muutoin arvo näyttäytyy yhdistyksenne arjessa?

Avoimuus:

Viestimme avoimesti ja vuorovaikutteisesti toiminnastamme kaikilla tasoilla. Kannustamme jäsenistöä, asiakkaita ja työtovereita antamaan palautetta. Hyödynnämme näitä palautteita, mielipiteitä ja osaamista toiminnan kehittämisessä.

TEHTÄVÄ

- Miten yhdistyksenne viestii toiminnastaan hallituksen sisällä/jäsenille/sidosryhmille/ suurelle yleisölle?
- Miten keräätte jäsenistöltä palautetta? Miten sitä hyödynnetään toiminnan kehittämisessä?
- Miten muutoin arvo näyttäytyy yhdistyksenne arjessa?

Uudistuminen:

Aktivoimme ja kannustamme jäsenistöä, henkilöstöä ja yhteistyökumppaneita tuomaan esiin ideoita ja uudistumaan jatkuvasti. Hyödynnämme tuloksellisesti erilaisista taustoista tulevien jäsenten ja asiakkaiden ajatuksia ja ideoita sekä kehitämme tätä kautta palveluita, toimintamalleja ja parhaita käytäntöjä.

TEHTÄVÄ

- Miten yhdistyksenne arvioi ja kehittää toimintaansa?
- Miten yhdistyksenne hyödyntää jäsenistön ajatuksia ja osaamista toiminnassaan?
- Miten muutoin arvo näyttäytyy yhdistyksenne arjessa?

YHDESSÄ KOHTI YHDENVERTAISTA JA ESTEETÖNTÄ SUOMEA

1. Toimintaamme ovat tervetulleita kaikki, jotka haluavat edistää vammaisten ihmisten asemaa ja yhteiskunnan esteettömyyttä.
2. Huomioimme toiminnassamme myös omaiset, läheiset, nuoret ja lapset.
3. Yhdistyksemme toimitilat ovat esteettömät ja kaikilla on mahdollisuus osallistua toimintaamme.
4. Edistämme esteettömyyttä omalla toimialueellamme.
5. Osaamme kertoa liiton tarjoamista palveluista.
6. Osallistumme liiton toiminnan kehittämiseen.

Lisämateriaalia

- YK-sopimus käyttöön! -käsikirja
Löytyy liiton verkkosivuilta kohdasta Invalidiliitto/julkaisut/muut
- Vammaisuus yhdistää yli rajojen – vinkkejä monikulttuuriseen järjestötoimintaan
Löytyy liiton verkkosivuilta kohdasta Invalidiliitto/julkaisut/muut
- Invalidiliiton lausunnot ja kannanotot
Löytyy liiton verkkosivuilta kohdasta Invalidiliitto/lausunnot ja kannanotot
- esteeton.fi -verkkosivut
- Pieni esteettömyysopas
Löytyy esteeton.fi -verkkosivuilta kohdasta julkaisuja
- Esteettömän yleisötilaisuuden ja tapahtuman järjestämisen tarkastuslista
Löytyy esteeton.fi -verkkosivuilta kohdasta rakennettu ympäristö/ tarkistuslistoja

Tarvittaessa materiaalin voi tilata tulosteena järjestötyön suunnittelijalta.

MUISTIINPANOJA

A series of 30 horizontal dotted lines for writing.

VISIO

Yhdenvertainen ja esteetön Suomi

AVOIMUUS

Halutuin palveluntuottaja

Kattavimmat palveluketjut

Esteettömyyden arvostetuin asiantuntija

UUDISTUMINEN

Kaikille avoin vammaisjärjestö

ROHKEUS

TOIMINTA-AJATUS

Invalidiliitto edistää ja kehittää fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja elää täysipainoista elämää.

LUOTETTAVUUS

YK:n sopimus vammaisten ihmisten oikeuksista

IHMISARVO

